

Sygn. akt III RC 118/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st.sekr.sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 sierpnia 2020 roku

sprawy z powództwa D. B.

przeciwko P. B. reprezentowanemu przez przedstawicielkę ustawową A. G.

o obniżenie alimentów

1. Oddała powództwo,
2. Przyznaje wynagrodzenie adw. K. A. za reprezentację z urzędu powoda D. B. w kwocie 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych z VAT które nakazuje wypłacić z rachunku Skarbu Państwa Sąd Rejonowy w Łowiczu.
3. Zasądza od D. B. na rzecz A. G. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III RC 118/18

UZASADNIENIE

Powód D. B. w pozwie skierowanym przeciwko małoletniemu P. B. reprezentowanemu przez przedstawicielkę ustawową A. G. (dawniej B.) wniósł o obniżenie alimentów płatnych na rzecz małoletniego z kwoty po 800 zł do kwoty po 50 zł miesięcznie. Powód podniósł, iż kwota alimentów w wysokości 800 zł jest dla niego za wysoka. Argumentował swoje powództwo tym, iż od chwili wyrokowania przez Sąd Okręgowy bez winy powoda uległy obniżeniu jego możliwości zarobkowe (z uwagi na stan zdrowia). Brak możliwości zarobkowych powoda i brak majątku spowodowały konieczność wystąpienia z przedmiotowym powództwem. Jednocześnie powód wnioskował o zwolnienie go od kosztów sądowych, ustanowienie pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata K. A., a nadto o zabezpieczenie powództwa na czas trwania postępowania. Wniosek o zabezpieczenie powód uzasadnił faktem braku środków na zakup lekarstw, żywności. (pозew – k. 2-5).

Postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2018 roku Sąd zwolnił powoda w całości od kosztów sądowych oraz ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata. (postanowienie – k. 13)

W odpowiedzi na wniosek o zabezpieczenie powództwa małoletni pozwany P. B. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową A. G., w imieniu której działał fachowy pełnomocnik z wyboru wniósł o oddalenie wniosku o zabezpieczenie. W uzasadnieniu podniósł, że powód nie uprawdopodobnił swego roszczenia. Stan zdrowia powoda nie został potwierdzony jakąkolwiek dokumentacją medyczną. Sytuacja małoletniego pozwanego od czasu uprawomocnienia się wyroku rozwodowego zmieniła się o tyle, że rozpoczął naukę w klasie zero w przedszkolu, co wiązało się z koniecznością zakupu wyprawki, podręczników. Koszty pobytu małoletniego w przedszkolu wynoszą

280 zł miesięcznie. Małoletni uczęszcza na zajęcia plastyczne, których koszt to 30 zł miesięcznie, treningi piłki nożnej - koszt 90 zł miesięcznie, lekcje pływania - koszt 250 zł miesięcznie (wraz z dojazdem). Małoletni uczestniczy w imprezach okolicznościowych swych kolegów (urodziny, imieniny), co pochłania 50 zł miesięcznie. Jeździ do kina teatru, co stanowi wydatek w wysokości 60 zł miesięcznie. Konieczne są wizyty u logopedy, ich koszt to 200 zł miesięcznie. Wypoczynek letni i zimowy generuje koszt rzędu 1500 zł rocznie (125 zł miesięcznie). Pozostałe koszty utrzymania małoletniego pozwanego to: wyżywienie - 850 zł, środki czystości i higieniczne - 150 zł, odzież (w tym strój sportowy) - 180 zł, zabawki - 80 zł, wizyty u dermatologa - 70 zł, leki i środki antyalergiczne - 410 zł. Małoletni mieszka wraz z matką i babką macierzystą w domu stanowiącym własność matki pozwanego i jej siostry w udziale po 1/2 części. Koszty utrzymania nieruchomości to: woda i kanalizacja - 100 zł, gaz - 60 zł, ogrzewanie 650 zł, energia elektryczna - 160 zł, podatek od nieruchomości - 25 zł, ubezpieczenie - 30 zł, wywóz odpadów komunalnych - 44 zł. Matka pozwanego jest zatrudniona w Zespole Szkół i (...) w Ł. w wymiarze 0,48 etatu z wynagrodzeniem 1915 zł brutto miesięcznie. Koszt miesięczny utrzymania A. G. to: wyżywienie - 600 zł, dojazdy do pracy - 500 zł, artykuły kosmetyczne higieniczne - 150 zł, środki czystości - 150 zł, odzież - 150 zł. Pozwany i jego matka korzystają z pomocy materialnej i rzeczowej matki i siostry przedstawicielki ustawowej. (odpowiedź na wniosek o udzielenie zabezpieczenia - k. 26-28)

Postanowieniem z dnia 10 września 2018 roku Sąd oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia. (postanowienie - k. 31-v)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że aktualne pozostaje stanowisko zaprezentowane w odpowiedzi na wniosek o udzielenie zabezpieczenia. Dodatkowo podniósł, że matka pozwanego celem podwyższenia swoich kwalifikacji odbyłaoczne studia podyplomowe (...) dla bezpieczeństwa”, których koszt wyniósł 2630 zł. (pismo procesowe pozwanego - k. 35-39)

Na rozprawie w dniu 25 października 2018 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo, uprzedzając o zamiarze zmodyfikowania powództwa w piśmie procesowym. Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa. (e-protokół rozprawy z dnia 25.10.2018 r. - k. 120-122v)

W piśmie procesowym z dnia 31 października 2018 roku pełnomocnik powoda sprecyzował powództwo w ten sposób, że wniósł jak w punkcie 1 powództwa, tj. o obniżenie alimentów z kwoty 800 zł do kwoty 50 zł, z tą różnicą, że z datą wsteczną - na 3 lata wstecz, począwszy od 6 sierpnia 2015 roku. (pismo procesowe pełnomocnika powoda - k. 126)

Na rozprawie w dniu 2 grudnia 2019 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo, zmodyfikowane uprzednio pismem procesowym. Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Na rozprawie w dniu 10 sierpnia 2020 roku pełnomocnicy stron wnieśli jak dotychczas (e-protokół rozprawy z dnia 02.12.2019 r. - k. 388-389, e-protokół rozprawy z dnia 10.08.2020 r. - k. 440-v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. B. urodzony (...) jest synem D. B. i A. G. (poprzednio B.). Rodzice małoletniego są po rozwodzie, nie mieszkają razem.

(okoliczności przyznane)

Wyrokiem rozwodowym Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 6 maja 2016 r. w sprawie I C 1575/13 zasądono od D. B. na rzecz P. B. alimenty w wysokości 800 zł, płatne do rąk matki dziecka.

(dowód: wyrok w sprawie IC 1575/13 wraz z uzasadnieniem - k. 1004-1005, 1007-1014 z załączonych akt IC 1575/13)

Wówczas (w maju 2016 r.) małoletni P. B. miał prawie 4 lata. Mieszkał z matką i babką macierzystą. P. B. chorował na atopowe zapalenie skóry o przebiegu przewlekłym. Wymagał stałego stosowania leków, maści, emolientów oraz zachowania diety. Wymagał stałej opieki dermatologicznej i stosowania środków czyszczących dla alergików.

Usprawiedliwione wydatki na zaspokojenie potrzeb małoletniego zostały określone przez Sąd Okręgowy na poziomie 1400 zł -1500 zł miesięcznie. Na koszty utrzymania małoletniego składały się: koszty związane z wyżywieniem dziecka, ubraniem, pielęgnacją i leczeniem dermatologicznym, stosowaniem diety antyalergicznego, zakupem zabawek, książek, środków czystości i artykułów higienicznych.

(dowód: dokumenty z akt sprawy I C 1575/13)

A. G. (wówczas B.) miała 37 lat, pełniła wiodącą rolę w wychowaniu syna. Przedstawicielka ustawowa pozwanego mieszkała z dzieckiem i ze swoją matką, która pomagała w opiece nad pozwanym. A. B. pracowała jako nauczyciel (...). Centrum (...) w Ł.. Zatrudniona była na czas nieokreślony z wynagrodzeniem miesięcznym brutto 2750,84 zł, netto 1988,07 zł. Wynagrodzenie miesięczne netto pomniejszane było o dodatkowe potrącenia: ubezpieczenie grupowe (...) 46,50 zł, pożyczka mieszkaniowa 150 zł, pracownicza kasa zapomogowo pożyczkowa 123 zł. Wynagrodzenie po potrąceniach wynosiło 1668,57 zł.

(dowód: dokumenty z akt sprawy I C 1575/13)

D. B. miał 38 lat. Powód był zatrudniony w Zespole Szkół (...) Rolniczym Centrum (...) w Ł. jako nauczyciel kontraktowy. Po złożeniu pozwu rozwodowego powód przeniósł cały swój majątek na swoją siostrę. Powód był instruktorem karate. Pełnił funkcję prezesa (...) Klubu (...). Powód nie kontaktował się z dzieckiem od czerwca 2015 roku. Od tego czasu w żaden sposób nie interesował się synem. Powód nie płacił alimentów w wysokości określonej przez sąd w postanowieniu o zabezpieczeniu. Od czasu do czasu wpłacał do komornika kwoty w wysokości kilku - kilkunastu złotych. D. B. mieszkał wraz z matką. Leczył się na wrzody żołądka, na żylaki jelita grubego, na kręgosłup i na kolano. Możliwości zarobkowe powoda zostały oszacowane przez Sąd orzekający rozwód na kwotę około 2000 zł miesięcznie.

(dowód: dokumenty z akt sprawy I C 1575/13)

Obecnie pozwany P. B. ma 8 lat. Nadal mieszka z matką i babką macierzystą w domu stanowiącym własność matki pozwanego i jej siostry w udziale po 1/2 części. Od września b.r. rozpocznie naukę w klasie II szkoły podstawowej. Koszty jego utrzymania wzrosły. Łączne koszty utrzymania pozwanego przedstawicielka ustawowa oszacowała na ok. 2000 zł miesięcznie. W czasie pobytu w przedszkolu koszty - opłaty związane z przedszkolem wynosiły ok. 280 zł miesięcznie, podręczniki - 119 zł i książka do religii - 30 zł, wyżywienie w przedszkolu - 150 zł miesięcznie, ubezpieczenie i składki na komitet - miesięcznie 20 zł. Ponadto przybory do przedszkola był to koszt - 300 zł. Od września 2020 roku P. B. będzie uczniem II klasy szkoły podstawowej. Konieczny jest zakup artykułów szkolnych, papierniczych, stroju na lekcje W-F. Podręczniki dziecko dostanie nieodpłatnie ze szkoły. Pozwany uczestniczy w zajęciach piłki nożnej, których koszt wynosi 90 zł miesięcznie. Małoletni ma wadę wymowy. Konieczne są wizyty u logopedy cztery razy w miesiącu, koszt jednej wizyty to 60 zł. Z uwagi na długi czas oczekiwania na wizytę w ramach NFZ, matka dziecka zdecydowała się na wizyty prywatne. P. B. raz w miesiącu bierze udział w zajęciach w Poradni psychologiczno-pedagogicznej. Chłopiec uczestniczy w imprezach okolicznościowych w gronie rówieśników (urodzinach, imieninach kolegów), co stanowi koszt w wymiarze ok. 50 zł miesięcznie. Ponadto koszty wyjść do kina, do teatru to 60 zł miesięcznie. Pozostałe podstawowe koszty utrzymania dziecka to: wyżywienie - 850 zł, środki czystości - 150 zł, odzież (w tym strój sportowy) - 180 zł, zabawki - 80 zł. Dziecko ma silną alergię, jest uczulony na drzewa i trawy, na sierść kota. Jest leczony u alergologa. Koszt jednej wizyty pytywanej u alergologa to 140 zł. Z kolei leki i środki antyalergiczne kosztują 400-480 zł miesięcznie. Małoletni cierpi na atopowe zapalenie skóry. Wizyty u dermatologa kosztują 70 zł. Wypoczynek letni i zimowy generuje koszt rzędu 1500 zł rocznie (125 zł miesięcznie).

(dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 02:38:59 - k. 310v-311 i e-protokół rozprawy z dnia 02.12.2019 r. 00:24:53 - k. 388v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 25.10.2019 r. 00:45:13 - k. 121v-122)

Przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego ma 41 lat. Pracuje w Zespole Szkół i (...) w Ł. na 7/18 etatu. Otrzymuje wynagrodzenie ok. 1300 zł brutto. Ponadto pracuje na podstawie umowy na zastępstwo w innej szkole i

dostaje wynagrodzenie ok. 2000 zł. Nie korzysta z zasiłków. Otrzymuje świadczenie 500+ plus na dziecko w wysokości 500 zł miesięcznie oraz raz w roku kwotę 300 zł z programu Dobry Start na dziecko uczące się w szkole. Jest osobą zdrową. Mieszka wraz z synem i matką w domu jednorodzinnym stanowiącym współwłasność jej oraz jej siostry w udziale po 1/2 części. Na koszty utrzymania tej nieruchomości składają się następujące elementy: woda i kanalizacja - 100 zł, gaz - 60 zł, ogrzewanie domu miesięcznie - 650 zł, energia - 160 zł, podatek od nieruchomości - 25 zł, ubezpieczenie - 30 zł i wywóz odpadów komunalnych - 44 zł. Na koszty utrzymania A. G. składają się ponadto: wyżywienie - ok. 600 zł, dojazdy do pracy - 400 zł, środki higieniczne - ok. 150 zł, odzież, obuwie - 150 zł. Część odzieży przedstawicielka ustawowa dostaje od swoich koleżanek. Matka przedstawicielki ustawowej pomaga jej i pozwanemu materialnie.

(dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 02:38:59 – k. 310v-311 i e-protokół rozprawy z dnia 02.12.2019 r. 00:24:53 – k. 388v w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 25.10.2019 r. 00:45:13 – k. 121v-122, zaświadczenie - k. 30, faktury VAT – k. 48-62, 204-205, 209, 216, 217, 218, 221-223 219, 224, 225-236, 239, 241-262)

Powód ma obecnie 42 lata. Jest osobą bezrobotną. Zrezygnował z pracy w szkole, bo jak twierdzi był pomówiony przez pozwaną i jej matkę. Od 9 listopada 2017 roku jest zarejestrowany w PUP w Ł. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Z wykształcenia jest nauczycielem (historykiem). Mieszka z matką. Matka jego otrzymuje rentę chorobową. Matka i siostra pomagają powodowi materialnie i finansowo. Matka gotuje obiady, siostra wozi go do lekarza, czasem kupuje mu odzież, żywność, sprzęta. Aktualnie powód nie podejmuje żadnych prac dorywczych. Powód otrzymuje pomoc z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ł.. Decyzją nr MOPS. (...)139.4.2019 przyznano D. B. zasiłek okresowy w wysokości 350 zł miesięcznie (w tym dotacja celowa : 350 zł) w okresie od 1 października 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Decyzją nr MOPS. (...)393.1.2020 przyznano D. B. świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wieloletniego "posiłek w szkole i w domu" w kwocie 150 zł (dotacja celowa 150 zł). Kolejną decyzją nr MOPS. (...)119.2.2020 przyznano D. B. zasiłek okresowy w wysokości 350 zł miesięcznie (w tym dotacja celowa : 350 zł) w okresie od 1 marca 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku. Powód jest prezesem Stowarzyszenia (...) w Ł.. Angażuje się w działalność stowarzyszenia. Uczestniczy w pikietach organizowanych przed tutejszym Sądem. Powód od kilku lat leczy się u kardiologa, internisty, chirurga, laryngologa, gastrologa. U powoda rozpoznano nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca, zapalenie błony śluzowej żołądka i dwunastnicy. Orzeczeniem lekarskim z dnia 17 grudnia 2018 roku wobec istnienia przeciwwskazań zdrowotnych stwierdzono, że D. B. jest niezdolny do wykonywania/podjęcia pracy w określonym stanowisku – jako pomoc domowa, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego w wymiarze 1 godziny dziennie. Orzeczeniem lekarskim z dnia 16 maja 2019 roku wobec istnienia przeciwwskazań zdrowotnych stwierdzono, że D. B. jest niezdolny do wykonywania /podjęcia pracy w określonym stanowisku – praca biurowa – praca lekka w wymiarze 1 godziny dziennie. Orzeczeniem lekarskim z dnia 26 listopada 2019 roku wobec istnienia przeciwwskazań zdrowotnych stwierdzono, że D. B. jest niezdolny do wykonywania /podjęcia pracy w określonym stanowisku – praca administracyjno-biurowa, 1 godzinna dziennie. Znajomi - (...) Stowarzyszenia (...) pomagają D. B.. Wożą go m.in. na spotkania z dzieckiem, do lekarza, do Sądu. Pomagają w zakupie leków, czasem kupują mu leki za własne środki. Zapraszają na obiad. Z uwagi na zawroty głowy D. B. nie kieruje samochodem. D. B. nie płaci zasądzonych alimentów, toczy się przeciwko niemu egzekucja komornicza. Alimenty zaległe to ok. 30 000 zł.

(dowód: pismo MOPS – k. 78, 84, podanie – k. 79, 91-92, 203,304, 436, decyzje MOPS – k. 80, 378, 437-438 dokumentacja lekarska/medyczna – k. 81, 94-109, 197-200, 333-335, 344, 384-385, 401, 409, 435, potwierdzenie salda – k. 85, opis działań do samodzielnej realizacji – k. 89-90, zeznania powoda e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 02:11:04 – k. 309v-310 i e-protokół rozprawy z dnia 02.12.2019 r. 00:05:35 – k. 388 w zw. z wyjaśnieniami e-protokół rozprawy z dnia 25.10.2019 r. 00:09:30 – k. 120v-121v, pismo PUP w Ł. – k. 133, oświadczenie bezrobotnego – k. 139, orzeczenie lekarskie – k. 201, 330,383, pokwitowanie – k. 202, zeznania świadka M. P. e-protokół rozprawy z dnia 04.03.2019 r. 00:19:04 – k. 264-265, zeznania świadka W. M. e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 00:20:53 – k. 307-v, zeznania świadka M. B. e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 00:47:42 – k. 307v-308, zeznania świadka B. K. e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 00:59:40 – k. 308, zeznania świadka

D. K. e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 01:16:20 – k. 308v, zeznania świadka M. K. e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 01:32:11 – k. 308v-309, zeznania świadka J. N. e-protokół rozprawy z dnia 06.05.2019 r. 01:48:02 – k. 309-v, skierowanie na badania – k. 329, 382)

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów. Sąd oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego alergologa na okoliczność alergii u P. B., uznając że wniosek ten zmierza jedynie do przedłużenia postępowania.

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Nie budzą wątpliwości Sądu co do wiarygodności dowodu z dokumentów urzędowych i prywatnych, które nie były kwestionowane przez strony i potwierdzają przedstawiane przez nie fakty, jak również dowody z zeznań stron.

Sąd obdarzył przymiotem wiarygodności zeznania przesłuchanej w charakterze strony pozwanej przedstawicielki ustawowej małoletniego pozwanego, z uwagi na fakt iż są spójne, znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda, o niezdolności do pracy, albowiem materiał dowodowy nie dowodzi, by wynikały jakiegokolwiek przeciwskazana zdrowotne u powoda do wykonywania każdego rodzaju pracy, a jedynie do pracy na określonych stanowiskach. Powód nie dysponuje zaświadczeniem lekarskim w tym zakresie, ani orzeczeniem o niepełnosprawności. Sąd uznał, iż powód celowo nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych. Nadto powód nie poddał się badaniu lekarze medycyny pracy, któremu jako biegłemu Sąd zlecił wydanie opinii celem ustalenia, czy powód może pracować. Wobec powyższego biegły nie wydał opinii.

Sąd uznał, że kserokopie dokumentów, nie potwierdzone za zgodność z oryginałem - wedle norm obowiązujących, świadczą jedynie o istnieniu ich oryginałów, kserokopie nie mogą bowiem stanowić dowodu w sprawie.

Wiarygodnością obdarzył również zeznania stron oraz świadków W. M., M. P., M. B., B. K., D. K., M. K., J. N. w zakresie w jakim znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym i oparł się na nich czyniąc ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o obniżenie alimentów na rzecz małoletniego P. B. z kwoty po 800 zł miesięcznie do kwoty po 50 zł miesięcznie nie jest zasadne należało je zatem oddalić.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy zastosowanie miał art. 138 k.r.o. W myśl wymienionego przepisu, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć natomiast należy zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji. Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 k.r.o.).

Zakres potrzeb dziecka, których zaspokajanie jest obowiązkiem rodziców, ustanawia przepis art. 96 k.r.o. W związku z powyższym, rodzice zobowiązani są zapewnić dzieciom, które nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, zaspokojenie potrzeb w zakresie żywienia, odzieży, środków higieny oraz leczenia. Należy podkreślić, iż rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszelkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Od chwili, kiedy ostatnio była ustalona wysokość alimentów od powoda na rzecz jego małoletniego syna, to jest od momentu wydania wyroku rozwodowego przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 6 maja 2016 roku w sprawie IC 1575/13, upłynęły ponad 4 lata. Sytuacja powoda w tym czasie zmieniła się. Powód od 9 listopada 2017 roku jest zarejestrowany w PUP jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Nie podejmuje żadnych prac, nawet dorywczych. Powód zrezygnował z pracy jako nauczyciel w szkole. Powołuje się na zły stan własnego zdrowia. Niemniej jednak nie korzystał ze zwolnień L-4, które dałyby mu prawo do ubiegania się o zasiłek rehabilitacyjny czy rentę. Powód (podobnie jak w chwili orzekania rozwodu) ma problemy zdrowotne.

Sąd ocenił zmianę sytuacji po stronie powoda w kontekście art. 136 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego. Zgodnie z art. 136 k.r.o. jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez ważnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Brak uwzględnienia zmiany w sytuacji powoda sprowadza się do tego, iż D. B. nadal ma możliwości zarobkowe i majątkowe pozwalające mu uiszczać na rzecz małoletniego 800 złotych miesięcznie tytułem alimentów.

Sytuacja małoletniego pozwanego, jak i przedstawicielki ustawowej pozwanego uległa zmianie od maja 2016 roku. P. B. ma 8 lat, od września będzie uczniem II klasy szkoły podstawowej, co stanowiło dla niego przeskok rozwojowy. Z 4 – letniego chłopca stał się uczniem szkoły podstawowej. Trenuje piłkę nożną. Jeździ do kina, do teatru. Ma grono kolegów – rówieśników, uczestniczy w ich urodzinach, imieninach. W związku z powyższym więcej środków, niż było to w 2016 roku, kiedy miał 4 lata, potrzeba na jego wyżywienie, na odzież, buty. Pojawiły się wydatki związane z edukacją szkolną, jak również zajęciami pozaszkolnymi. Dodatkowo pozwany ma problemy zdrowotne. Cierpi na wadę wymowy, chodzi na zajęcia z logopedą. Jest alergikiem, przyjmuje leki przeciwalergiczne. Ma zdiagnozowane (...), korzysta ze specjalnych środków czystości, kosmetyków, emolientów. Jest pod opieką dermatologa. Koszty utrzymania pozwanego zostały przez jego matkę oszacowane na ok. 2000 zł. Sąd uznał, że koszty utrzymania małoletniego zostały zawyżone w zakresie kosztów wyżywienia (850 zł) . W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę przeciętny poziom życia rodziny stron, usprawiedliwione wydatki na zaspokojenie potrzeb pozwanego powinny zostać określone na poziomie ok. 1800 zł miesięcznie. Są to koszty związane z wyżywieniem dziecka, zakupem odzieży, pielęgnacją i leczeniem dermatologicznym, logopedycznym, alergicznym, zakupem artykułów szkolnych, zabawek, środków czystości i artykułów higienicznych, zajęciami pozaszkolnymi.

Matka pozwanego zarabia obecnie ok. 2300 zł brutto. Pracuje jako nauczyciel. Wciąż mieszka z matką i synem i wspólnie ponoszą koszty utrzymania domu.

W niniejszej sprawie Sąd doszedł do wniosku, iż brak jest uzasadnienia do obniżenia alimentów płatnych od powoda D. B. na rzecz jego małoletniego syna P. B.. Wprost przeciwnie w literaturze podkreśla się, iż z biegiem lat, a zwłaszcza wskutek dorastania dziecka zwiększają się jego potrzeby i tym samym osoby zobowiązane do jego alimentacji powinny zwiększyć swój wysiłek dla zaspokojenia tych potrzeb (T. Smoczyński, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2005, s. 277).

Sąd stoi na stanowisku, iż rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W szczególnych przypadkach, gdy sytuacja dziecka tego wymaga, rodzice mają nawet obowiązek wyzbywania się posiadanego majątku, bądź jego niektórych składników, aby w ten sposób podolać ciężącemu na nich obowiązkowi alimentacyjnemu, na przykład dla ratowania zdrowia dziecka. Podstawą oddalenia powództwa o zasądzenie alimentów może być tylko brak wszelkich możliwości po stronie zobowiązanego. Możliwość świadczenia alimentów nie ma ten, kto nie posiada majątku, nie jest, ze względu na stan zdrowia, zdolny do pracy zarobkowej i nie otrzymuje świadczeń (Komentarz do art. 128, art. 129, art. 133, art. 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U.64.9.59), [w:] Z. Krzemiński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III).

Analizując materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, iż brak jest racjonalności w działaniu powoda, który zwolnił się z pracy w charakterze nauczyciela, nie korzystając ze zwolnienia lekarskiego w sytuacji złego stanu zdrowia, nie ubiegając się o zasiłek pielęgnacyjny ani o rentę. W ocenie Sądu pozbawienie się zatrudnienia i przejście w stan bezrobocia, bez prawa do zasiłku, jest niczym innym jak pozbawieniem się dobrowolnie możliwości zarobkowania, a powyższe nie może skutkować obniżeniem alimentów na rzecz małoletniego dziecka.

Sąd nie podważa, że powód ma problemy zdrowotne, lecz się na różne dolegliwości, jednakże jego całkowita zdolność do pracy, która mogłaby skutkować obniżeniem alimentów, nie została udowodniona. Powód nie udowodnił, że jego dolegliwości uniemożliwiają mu wykonywanie jakiegokolwiek pracy zarobkowej. Nie przedłożył w toku postępowanie decyzji lekarza orzecznika ZUS w tym przedmiocie. Ponadto Sąd zauważa, że powód podnosi, iż stan jego zdrowia uniemożliwia mu wykonywanie pracy zarobkowej, niemniej jednak nie stoi na przeszkodzie uczestniczenia przez powoda w pikietach organizowanych przez Stowarzyszenie (...), którego jest prezesem, jak również w wyjazdach na kurs sędziego pokoju, który ukończył.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi w procedurze cywilnej ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 6 k.c.). Art. 6 k.c. określa reguły dowodzenia, to jest przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). W tej sytuacji więc ciężar dowodzenia spoczywał na powodzie, który nie udowodnił w sposób wystarczający, podnoszonych przez siebie okoliczności odnośnie braku zdolności do wykonywania każdej pracy zarobkowej.

Orzekając o wysokości świadczeń alimentacyjnych, bierze pod uwagę nie tylko dochody realnie osiągnięte przez zobowiązanego do świadczeń alimentacyjnych, ale także jego potencjalne możliwości zarobkowe i majątkowe, to jest dochody i majątek, jakie zobowiązany mógłby osiągnąć przy pełnym wykorzystaniu swoich kwalifikacji zawodowych, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, uwzględniając stan zdrowia i wiek zobowiązanego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych zarobków i dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności jego zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno - gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 1975 r., III CRN 48/75, LEX nr 7702; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1959 r., sygn. III CR 212/58, OSPiKA 1960, nr 2, poz. 41).

Okoliczności sprawy wskazują, że od daty orzekania o wysokości alimentów przez Sąd Okręgowy w wyroku rozwodowym nastąpiło pogorszenie sytuacji finansowej powoda, jednakże - z jego własnej woli. To powód dobrowolnie zwolnił się z pracy. Nie skorzystał z możliwości wykorzystania zwolnienia lekarskiego. Nie było sytuacji, by lekarz orzecznik wydał decyzje o czasowej niezdolności powoda do pracy, by skierował go na zasiłek rehabilitacyjny czy rentę, co spowodowałoby rzeczywiste obniżenie jego możliwości zarobkowych, uzasadnione obiektywnymi okolicznościami – stanem zdrowia.

Zatem uznając, iż w okolicznościach niniejszej sprawy powód winien nadal partycypować w kosztach utrzymania syna i płacić nadal na rzecz P. B. alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie.

Z uwagi na powyższe okoliczności, mając na względzie sytuację zarówno powoda, pozwanego, jak i jego przedstawicielki ustawowej Sąd oddalił powództwo.

Wobec ustanowienia dla strony powodowej pełnomocnika z urzędu Sąd postanowił przyznać wynagrodzenie adwokatowi K. A. w kwocie 147,60 złotych, w tym należny podatek 23% VAT, wypłacając je z rachunku Skarbu Państwa - w oparciu o stawki wskazane w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów niepłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714 z późn.zm.).

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c., Sąd zasądził od D. B. na rzecz A. G. kwotę 120 złotych tytułem poniesionych kosztów zastępstwa adwokackiego - w oparciu o stawki wskazane w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2016 r., poz. 1800 z późn. zm.).